

Пътуване окопо свѣта.

2. Швейцария.

Швейцария е малка държавица, ала надарена отъ природата съ чудна красота, която примамва пътници-чужденци отъ цѣлия свѣтъ. Хиледи, хиледи хора отъ всички държави отиватъ въ тая малка страна да се поналюбватъ на високитѣ ѝ вѣчно снѣжни планини, на чудно хубавитѣ ѝ сини, голѣми езера, на зелено синитѣ ѝ бистри и буйни рѣки. Въ Швейцария извираатъ двѣ отъ най-хубавитѣ рѣки въ Европа — Рейнъ и Рона. Изворитѣ имъ сж близо единъ до другъ, но рѣкитѣ течатъ — едната къмъ сѣверъ, а другата къмъ югъ.

Върховетѣ на планинитѣ въ Швейцария сж покрити винаги съ снѣгъ, който се топи под слънчевитѣ лъчи и тече къмъ долинитѣ, а пролѣтно врѣме, когато започне да духа топлия вѣтръ, снѣгътъ се топи силно и пада отъ планинскитѣ върхове на голѣми прѣспи, които се казватъ лавини. Лавинитѣ, търкаляйки се, завличатъ съ себе си камъне, дървета, порастватъ голѣми и се спу-

щатъ надолу съ шумъ и трѣсъкъ, отъ който се изплашва всичко. И страшно е, наистина, защо тия лавини смазватъ всичко, каквото застигнатъ на пътя си: хора, добитъкъ, къщи, градини и пр. А снѣгътъ, който остане нестопенъ, замръзва по върховетѣ на планинитѣ и отъ тамъ започне да се спуща изъ долинитѣ, като ледена рѣка, която носи име глетчеръ (ледникъ). Глетчеритѣ течатъ много полека, толкова полека, че не се забѣлѣзва даже. Слѣдъ години врѣме тия ледени рѣки слизатъ по-ниско, тамъ където е вече по-топло и ледътъ по-лесно се топи, и ставатъ на обикновени рѣки.

По долинитѣ на малката Швейцария и по брѣговетѣ на голѣмитѣ ѝ езера сж разположени малки, но красиви градове, въ които кипи животъ и търговия. Около градоветѣ има фабрики, за разни издѣлия Швейцария се слави най-много съ своитѣ фабрики за часовници. Ала голѣма частъ отъ народа въ Швейцария се прѣпитава и чрѣзъ скотовѣдство и земледѣлие. Швейцарскитѣ крави, които даватъ по 15—20 литъра млѣко на день, сж прочути по цѣль свѣтъ. Много имъ помагатъ за това хубавитѣ и сочни вѣчно зелени паши въ долинитѣ, запазени между планинитѣ отъ вѣтрове и студъ.

Швейцарцитѣ живѣятъ и по планинитѣ, близо до върховетѣ имъ даже, въ малки, красиви колиби отъ камъни и дървета, наречени шале. Шалетата изглеждатъ много красиви отдалечъ. Тамъ жителитѣ прѣкарватъ по-нѣкогажъ цѣло лѣто — докато има паша за добитѣка, и праватъ масло и сирене, което се слави по цѣль свѣтъ.

Отъ сто години насамъ е станало обичай чужденци да ходятъ въ Швейцария, особно прѣзъ горещинитѣ, когато тамъ, изъ планинитѣ и покрай езерата, пѣкъ и въ градоветѣ, е хладно и приятно за живѣне. Швейцарцитѣ имъ услужватъ, снабдяватъ ги съ храна, водятъ ги по планинитѣ и за тия услуги тѣ получаватъ добро възнаграждение, което, често пъти, имъ е единственото прѣпитание, защото зе-